

Verkuil & Moree

Buitenruimte specialisten

CO₂- VOORTGANGSRAPPORTAGE 2019

Opgesteld 2 april 2020

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
1. INLEIDING.....	3
A. BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE	3
B. OMVANG VAN DE ORGANISATIE	3
A. MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN	4
B. BASISJAAR EN RAPPORTAGE	4
C. AFBAKENING	4
D. UITSLUITINGEN	6
E. ENERGIE MANAGEMENT PLAN.....	6
1.E.1 VERANTWOORDELIJKHEDEN.....	6
1.E.2 BASISJAAR	6
1.E.3 RAPPORTAGEPERIODE	6
1.E.4 VERIFICATIE	7
1.E.5 EMISSIE – INVENTARIS KWALITEITSPERSOON	7
1.E.6 DATAKWALITEIT MANAGEMENTPLAN	7
1.E.7 KWALITEITSCONTROLES	9
1.E.8 FEEDBACK DATA VERZAMELING.....	9
1.E.9 RAPPORTAGE VOLGENS ISO 14064 DEEL 7	9
2. INVALSHOEK A.....	10
A. BEREKENDE GHG EMISSIES.....	10
B. BIOMASSA EN OPNAME CO2.....	10
C. ONZEKERHEDEN	10
D. TOEKOMST	10
E. ACTUELE BEREKENINGSMETHODIEK EN CONVERSIEFACTOREN	11
F. WIJZIGINGEN BEREKENINGSMETHODIEK.....	11
G. FOOTPRINT.....	11
H. KWANTIFICERINGSMETHODEN.....	18
I. VERDELING EMISSIES.....	18
J. PROJECTEN MET GUNNINGSVOORDEEL	18
K. VOORTGANG KETENANALYSE	19
L. VERBETERD INZICHT MATERIELE SCOPE 3 EMISSIES	19
M. ONDERBOUWING CO2 UITSTOOT PROJECTEN	20
3. INVALSHOEK B.....	21
A. DOELSTELLINGEN	21
B. MAATREGELLIJST SKAO	22
C. SUBDOELSTELLINGEN.....	22
D. SCOPE 3	30
E. KRITISCHE PRESTATIE INDICATOREN	30
F. KPI KANTOREN.....	31
G. KPI BENZINE.....	31
H. KPI DIESEL.....	31
I. KPI PROJECTEN	32
J. ENERGIEBEOORDELING	32
K. ENERGIEBEOORDELING PROJECTEN MET GUNNINGSVOORDEEL.....	33
L. CONCLUSIE REDUCTIE 2018.....	33

1. INLEIDING

Verkuil en Moree levert (direct en/of indirect) producten en diensten aan de voornamelijk overheid en overheid gerelateerde organisaties. Sinds 1 december 2009 hanteert ProRail de door haar zelf ontwikkelde CO2-Prestatieladder bij het selecteren van haar leveranciers. Rijkswaterstaat hanteert de CO2-Prestatieladder vanaf 1 januari 2013 op alle Grond- Weg- en Waterbouw aanbestedingen. Met deze CO2-Prestatieladder worden leveranciers uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO2 uitstoot te kennen en te verminderen. Hoe meer een bedrijf zich inspant om CO2 te reduceren, hoe meer kans op gunning van een opdracht.

De CO2-Prestatieladder kent 4 invalshoeken:

- A. Inzicht (het opstellen van een onomstreden CO2 footprint volgens de ISO 14064-1 norm).
- B. Reductie (de ambitie van het bedrijf om de uitstoot te verminderen).
- C. Transparantie (de wijze waarop een bedrijf intern en extern communiceert over haar CO2 footprint en reductiedoelstellingen).
- D. Participatie in initiatieven (in sector of keten) om CO2 te reduceren.

Elke invalshoek is onderverdeeld in 5 niveaus: hoe hoger het niveau per invalshoek, hoe meer punten het bedrijf kan vergaren en uiteindelijk des te meer gunningvoordeel het bedrijf ontvangt. Een certificerende instantie zal de activiteiten beoordelen en het niveau van het CO2 bewust-certificaat te bepalen. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle onderdelen A t/m D van de ladder.

In dit rapport wordt de opzet en voortgang van Verkuil en Moree over het gehele jaar 2019 besproken. De CO2 voetafdruk geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen: de GHG emissies. Daarnaast geeft het inzicht in de herkomst van deze emissies met een verdeling naar directe en indirecte GHG emissies (respectievelijk scope 1 en scope 2).

A. BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE

Verkuil & Moree is een middelgrote dienstverlener voor de buitenruimte waarin groen, terrein, constructies en water een centrale plaats innemen. Wij creëren, realiseren, onderhouden en beheren deze omgevingen met innovatieve diensten die bijdragen aan een betere leefomgeving.

Verkuil & Moree is actief met diverse specialistische teams en modern (eigen) materieel in diverse regio's van West, Midden en Zuid Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd vanuit onze locatie in Streefkerk.

Wij hechten bijzonder veel waarde aan een goede afstemming en samenwerking, zowel intern als met onze relaties, met onze leveranciers en zeker met onze opdrachtgevers.

B. OMVANG VAN DE ORGANISATIE

Volgens de norm in de CO2-prestatieladder valt Verkuil & Moree BV onder de categorie kleine bedrijven. De CO2 uitstoot van *kantoren en bedrijfsruimten* bedroeg in 2019: 3,9 ton CO2. Dit valt onder de grens van 500 ton per jaar die is vastgesteld voor kleine bedrijven. De totale CO2 uitstoot van *alle bouwplaatsen en productielocaties* bedroeg in 2019: 510,5 ton CO2. Dit valt onder de grens van 2.000 ton per jaar die is vastgesteld voor kleine bedrijven.

A. MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

Verkuil & Moree vindt het belangrijk dat verantwoord wordt omgegaan met de natuur. Daarom staat Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen hoog bij ons in het vaandel. Wij zien dit als een verplichting ten opzichte van de natuur en voor het behoud ervan horen wij daar verantwoord mee om te gaan.

Hieronder een aantal kernuitspraken waar wij ons graag aan conformeren.

Ethisch: Een integere manier van zaken doen, waarbij een goede samenwerking met de opdrachtgever het uitgangspunt is ons uitgangspunt

Dienstbaar: Relaties worden ontzorgd op het gebied van integraal onderhoud of de realisatie van hun leefomgeving

Maatschappelijk: Verkuil & Moree staat voor goed en veilig werk, zorgt voor een sociale werkomgeving voor de medewerkers, partners en betrokken individuen

Mentaliteit: We maken duidelijke afspraken en komen deze ook na

Verkuil & Moree hecht veel waarde aan de hoge kwaliteitsstandaarden en is daarvoor naast de CO2 Prestatieladder ook erkend middels een ISO 9001:2015, een VCA** en Groenkeur certificering. Tevens zijn wij een SBB gecertificeerd leerbedrijf.

B. BASISJAAR EN RAPPORTAGE

De eerste inventarisatie van het totale energieverbruik en de CO2-emissie volgens het GHG - protocol is opgesteld in 2013. Deze inventarisatie wordt gebruikt als referentiejaar. 2013 is het eerste basisjaar wat is vastgesteld, en hierin hebben nog geen wijzigingen voorgedaan.

Deze rapportage beschrijft de periode van 1 januari 2019 tot 31 december 2019. De CO2 footprint van Verkuil & Moree over het jaar 2019 is geverifieerd door Improcon, Technisch en bedrijfskundig adviesbureau.

C. AFBAKENING

In hoofdstuk 3 van het GHG protocol worden twee methodes beschreven waarop de "organizational boundary" kan worden bepaald, de aandelen methode (equity share approach) en de aansturingmethode (control approach). Onderstaand wordt de juridische entiteit genoemd die als boundary geldt voor het berekenen van de CO2-footprint van Verkuil en Moree, de bijbehorende CO2-reductiedoelstellingen en ook als naam zal worden gebruikt op het CO2-bewust certificaat.

- Verkuil & Moree B.V.
- V & M Beheer B.V.
- V & M Onroerend Goed B.V.
- T. Verkuil Beheer B.V.
- P.A. Moree Beheer B.V.

T. Verkuil
Beheer BV

P.A. Moree
Beheer BV

V&M
Onroerend Goed
BV

V&M
Beheer
BV

Verkuil & Moree
BV

De organisatiegrenzen waarvoor de CO2-certificering moet gelden, bevat alle bovenstaande ondernemingen. Alle activiteiten die worden ondernomen om de CO2 uitstoot te reduceren vallen onder de verantwoordelijkheid van T. Verkuil Beheer B.V. en P.A. Moree Beheer B.V. De medewerkers van Verkuil & Moree zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de reductiemaatregelen. De organisatiegrenzen zijn vastgesteld op het hoogste niveau, en hebben betrekking op alle (dochter)ondernemingen.

Dat wil zeggen dat alle werkzaamheden die Verkuil en Moree B.V. verricht, zoals ook ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder de naam Verkuil en Moree B.V. alsmede van de ondernemingen V&M Beheer B.V. en V&M Onroerend Goed B.V. De daarbij behorende CO2-uitstoot zal als input worden gebruikt voor het berekenen van de CO2-footprint. Onderstaand volgt verdere toelichting op deze boundary volgens de aandelen methode;

- Verkuil en Moree B.V. heeft alleen aandelen van het eigen bedrijf;
- Verkuil en Moree B.V. is geen onderdeel van een joint venture;
- Verkuil en Moree B.V. heeft geen samenwerking met andere bedrijven waarvan zij ook aandelen bezit;
- Verkuil en Moree B.V. heeft geen franchise activiteiten;

D. UITSLUITINGEN

In deze inventarisatie van CO₂-emissies zijn verder geen activiteiten uitgesloten, uitgezonderd de verbruiken als gevolg van:

- airco's (hier is nog geen koudemiddel bijgevuld);
- smeeroliën (er is een overzicht gemaakt van smeeroliën. Deze zijn over het algemeen biologisch waardoor er geen CO₂ uitstoot is. Overige oliën worden dusdanig weinig gebruikt dat dit niet relevant is).

Betreffende verbruiken zijn dusdanig laag dat deze ten aanzien van de totale CO₂ emissie niet relevant zijn (< 0,5 %). Ook in 2019 is hier geen verandering in gekomen.

E. ENERGIE MANAGEMENT PLAN

De invulling van de verbetercyclus van het CO₂ managementsysteem is vastgelegd in het handboek van Verkuil & Moree.

Ons kwaliteitsmanagement plan voor de inventaris is als volgt opgezet. De KAM functionaris binnen Verkuil & Moree is eindverantwoordelijk voor de juiste dataverzameling en verwerking. Na elk halfjaar worden de gegevens die nodig zijn om de CO₂ uitstoot van Verkuil & Moree te berekenen, opgevraagd bij de leveranciers.

De KAM functionaris controleert de aangeleverde data op mogelijke fouten en/of onvolkomenheden. Jaarlijks wordt het proces gecontroleerd tijdens de interne audit (zie het handboek, §6.4.2) van Verkuil & Moree B.V.

1.E.1 VERANTWOORDELIJKHEDEN

De eindverantwoordelijkheid voor het voldoen aan de eisen van de CO₂ Prestatieladder ligt bij de algemeen directeur. Hij is tevens eindverantwoordelijk voor de in- en externe communicatie over de CO₂ prestaties van Verkuil & Moree BV.

De verantwoordelijkheden voor het (blijven) voldoen aan het energiemangement actieplan berust bij de KAM coördinator tevens coördinator CO₂-Prestatieladder. Dit omvat:

- Het periodiek monitoren van de CO₂-cijfers en hiermee voor de bewaking van het behalen van de doelstellingen.
- De afstemming met de directie en het management over de uitvoering van de voorgenomen reductiemaatregelen.
- De voorbereiding en documentatie m.b.t. de in- en externe communicatie over de CO₂-prestaties.

1.E.2 BASISJAAR

De eerste inventarisatie van het totale energieverbruik en de CO₂-emissie is opgesteld in 2013. Deze inventarisatie wordt gebruikt als referentiejaar. 2013 is het eerste basisjaar wat is vastgesteld, en hierin hebben nog geen wijzigingen voorgedaan.

1.E.3 RAPPORTAGEPERIODE

Deze rapportage beschrijft de periode van 1 januari 2019 tot 31 december 2019.

1.E.4 VERIFICATIE

De CO2 footprint van Verkuil & Moree over het jaar 2019 is geverifieerd door Improcon, Technisch en bedrijfskundig adviesbureau.

1.E.5 EMISSIE – INVENTARIS KWALITEITSPERSOON

De KAM coördinator is verantwoordelijk voor het verzamelen van de gegevens en voor de kwaliteit hiervan.

1.E.6 DATAKWALITEIT MANAGEMENTPLAN

Voor het meten van de verschillende energiestromen is een plan opgesteld. In de onderstaande tabellen is te zien wanneer energiefactoren gemeten worden, door wie en waar de informatie verkregen kan worden.

Scope 1

Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Gasverbruik (in m3 aardgas)	Elk half jaar (feb + aug)	Administratie	Registratie vindt plaats middels het opvragen van de leveringen bij de leverancier. Zowel Middenpolderweg 25 (Tijmen Verkuil) als Middenpolderweg 27 (Verkuil & Moree) maken gebruik van het geleverde gas. Op basis van een schatting van Tijmen Verkuil is 10% van het verbruikte gas ten laste voor Verkuil & Moree.
Brandstofverbruik leaseauto's (in liters benzine, diesel & LPG)	Elk half jaar (feb + aug)	Administratie	De facturen van Hoefnagel, GA van der Waal en TOM worden opgeslagen. Informatie wordt vanaf de maand/jaarrekeningen verzameld.
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (in liters diesel en benzine & LPG)	Elk half jaar (feb + aug)	Administratie	De facturen van Hoefnagel, GA van der Waal en TOM worden opgeslagen. Informatie wordt vanaf de maand/jaarrekeningen verzameld.
Koelvloeistof (kg)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stadswarmte (GJ)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Scope 2

Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Elektriciteitsverbruik (in kWh)	Elk half jaar (feb + aug)	Administratie	De facturen van Greenchoice worden opgeslagen. Informatie wordt vanaf de maandrekeningen verzameld
Zakelijke kilometers met privéauto's (in kilometers met benzine, diesel & LPG)	Elk half jaar (feb + aug)	Administratie	De opgegeven kilometers die zijn vastgelegd in het administratiesysteem, worden beschikbaar gesteld.
Brandstofverbruik huurauto's (in liters benzine, diesel & LPG)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vliegreizen (in kilometers)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Scope 3

Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Aangekochte goederen en diensten	Elk jaar	Administratie	Op basis van facturen
Kapitaal goederen	Elk jaar	Administratie	Op basis van facturen
Brandstof en energie gerelateerde activiteiten	Elk jaar	Administratie	Op basis van facturen en op basis van gegevens leveranciers
Upstream transport en distributie	Elk jaar	Administratie	Op basis van facturen
Productieafval	Elk jaar	Administratie	Op basis van facturen en op basis van gegevens leveranciers
Woon - werkverkeer	Elk jaar	Administratie	Op basis van administratie
Upstream geleasede activa	Elk jaar	Administratie	Op basis van facturen en op basis van gegevens leveranciers

1.E.7 KWALITEITSCONTROLES

Generieke data kwaliteitscontroles worden 1x per jaar uitgevoerd door een onafhankelijk persoon (intern/extern) op basis van het data kwaliteit managementplan. Dit wordt opgenomen in het interne auditverslag.

1.E.8 FEEDBACK DATA VERZAMELING

Elke half jaar zal de werkelijke situatie op de projecten worden getoetst met de verwachte situatie. Dit wordt per half jaar gerapporteerd aan het management.

Elk jaar zal de werkelijke situatie op de kantoren worden getoetst met de verwachte situatie. Dit wordt per jaar gerapporteerd aan het management.

Wanneer afwijkingen worden geconstateerd geeft deze rapportage aan welke corrigerende maatregelen worden getroffen. Het management van Verkuil en Moree wordt ten allen tijde op de hoogte gebracht van de halfjaarlijkse reviews op de doelstellingen.

Indien de data verzameling niet voldoet, of niet volledig is zal er een afwijking worden uitgeschreven. Dit werkt conform de afwijkingsprocedure beschreven in het KAM handboek. Alle registraties worden digitaal opgeslagen, bewaard en gearhiveerd.

1.E.9 RAPPORTAGE VOLGENS ISO 14064 DEEL 7

Dit rapport is opgesteld volgens de eisen uit ISO 14064-1 paragraaf 7. In Tabel 1 is een cross reference gemaakt van de onderdelen uit ISO 14064 en de hoofdstukken in het rapport.

ISO 14064-1	§ 7.3.1 GHG report content	Beschrijving	Hoofdstuk rapport
	A	Reporting organization	1
	B	Person responsible	1
	C	Reporting period	1
4.1	D	Organizational boundaries	1
4.2.2	E	Direct GHG emissions	2
4.2.2	F	Combustion of biomass	2
4.2.2	G	GHG removals	2
4.3.1	H	Exclusion of sources or sinks	1
4.2.3	I	Indirect GHG emissions	2
5.3.1	J	Base year	1
5.3.2	K	Changes or recalculatons	2
4.3.3	L	Methodologies	2
4.3.3	M	Changes to methodologies	2
4.3.5	N	Emission or removal factors used	2
5.4	O	Uncertainties	2
	P	Statement in accordance with ISO 14064	1
	Q	Verification	1

Tabel 1 Cross reference ISO 14064-1

2. INVALSHOEK A

A. BEREKENDE GHG EMISSIES

In dit hoofdstuk worden de berekende GHG emissies toegelicht. De directe en indirecte GHG emissie van Verkuil en Moree zijn weergegeven in tabel 1.

B. BIOMASSA EN OPNAME CO₂

Binnen Verkuil & Moree wordt er gebruik gemaakt van biomassa. De verwarming van de ruimtes gebeurt door een houtgestookte kachel. Hierdoor wordt het verbruik van gas teruggedrongen en er minder CO₂ uitgestoten. Dit heeft vermeden CO₂ emissies tot gevolg.

Er heeft geen broeikasgasverwijdering of compensatie plaats gevonden bij Verkuil en Moree en er zijn geen noemenswaardige uitzonderingen te noemen op het GHG protocol. Binnen Verkuil en Moree zijn geen individuele personen te benoemen die een dermate invloed op de CO₂ footprint hebben dat gedragsverandering van deze individuele persoon alleen al zou zorgen voor een significante verandering in de CO₂ footprint.

C. ONZEKERHEDEN

Het gasverbruik van Verkuil & Moree is gecombineerd met het huishouden welke is gevestigd op Middenpolderweg 25. (Tijmen Verkuil) Het gas wat wordt verbruikt op Middenpolderweg 27 (Verkuil & Moree) wordt niet apart gemeten. In samenspraak met Tijmen Verkuil is het percentage gas wat wordt verbruikt op Middenpolderweg 27 vastgesteld op 10% van het totale verbruik van beide gasverbruikers. Dit lage percentage is te onderbouwen omdat er enkel gas wordt verbruikt op Middenpolderweg 27 wanneer bij lage buitentemperaturen de houtgestookte kachel de ruimtes onvoldoende kan verwarmen.

Het kantoor van Verkuil & Moree wordt verwarmd door een houtgestookte kachel. Het huishouden van Middenpolderweg 25 wordt ook verwarmd door deze kachel. De inschatting van de verhouding tussen deze twee adressen is 2/3 verbruik door Middenpolderweg 27 en 1/3 door Middenpolderweg 25. De ingekochte elektriciteit wordt gebruikt door zowel Middenpolderweg 27 als door Middenpolderweg 25. De inschatting van de verhouding tussen deze twee adressen is 90% voor Middenpolderweg 27 en 10% voor Middenpolderweg 25.

D. TOEKOMST

De emissie in het onderstaand overzicht is vastgesteld voor het jaar 2019. De verwachting is dat deze emissie in 2020 ingrijpend zal wijzigen omdat de organisatie verhuisd is naar een nieuwe locatie (Rapenburg 1 Alblasterdam). Door de grotere oppervlakte en gewijzigde energiehuishouding zal het verbruik vermoedelijk ingrijpend veranderen in 2020. Dit zal waarschijnlijk geen problemen opleveren voor het behalen van de doelstellingen in 2020.

E. ACTUELE BEREKENINGSMETHODIEK EN CONVERSIEFACTOREN

Omdat deze periodieke rapportage onderdeel is van een CO2 Prestatieladder certificaat wordt de methodiek aangehouden zoals voorgeschreven in het handboek van de CO2 Prestatieladder die wordt uitgegeven door de SKAO (Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen).

De footprint's die in kaart zijn gebracht vanaf het jaar 2013 (basisjaar) zullen elke keer worden aangepast aan de actuele conversiefactoren. Hiervoor is gekozen om er zodoende voor te zorgen dat er een goede vergelijking kan worden gemaakt tussen de verschillende jaren. Er wordt jaarlijks een footprint opgesteld.

Voor scope 1 en scope 2 wordt ernaar gestreefd om alle energiestromen in kaart te brengen. Het streven van is dat minimaal 95% van de in kaart gebrachte CO2 uitstoot onderbouwd wordt met metingen en/of specificaties. Verkuil & Moree verplicht zich ertoe om maximaal 5% van de emissie inventarisatie in kaart te brengen op basis van schattingen.

F. WIJZIGINGEN BEREKENINGSMETHODIEK

Op 10 juni 2015 heeft de SKAO Handboek 3.0 uitgebracht. Daardoor zijn de conversiefactoren van de footprint's van 2013 en 2014 aangepast.

G. FOOTPRINT

2013						
Scope 1						
Brandstoffen						%
Propan	588 liter	1,73	1.017	kg CO2		0,19%
Mobiele werktuigen						
Diesel	156.592 liter	3,23	505.792	kg CO2		92,95%
Benzine	3.948 liter	2,74	10.818	kg CO2		1,99%
LPG	1.218 liter	1,81	2.205	kg CO2		0,41%
Mengsmering	1.050 liter	2,94	3.087	kg CO2		0,57%
		Subtotaal	522.919	kg CO2		96,09%
Scope 2						
Elektriciteit						
Ingekochte elektriciteit	40.010 kWh	0,526	21.045	kg CO2		3,87%
Gedeclareerde km	964 km	0,22	212	kg CO2		0,04%
		Subtotaal	21.257	kg CO2		3,91%
Totaal						
		Totaal	544.176	kg CO2		
		Compensatie	0	kg CO2		
		Netto CO2-uitstoot	544.176	kg CO2		100%

2014						
Scope 1						
Brandstoffen						%
Propaan	348 liter	1,73	602	kg CO2	0,12%	
Mobiele werktuigen						
Diesel	139.034 liter	3,23	449.080	kg CO2	90,95%	
Benzine	6.421 liter	2,74	17.594	kg CO2	3,56%	
LPG	0 liter	1,81	0	kg CO2	0,00%	
Mengsmering	900 liter	2,94	2.646	kg CO2	0,54%	
		Subtotaal	469.921	kg CO2	95,17%	
Scope 2						
Elektriciteit						
Ingekochte elektriciteit	45.244 kWh	0,526	23.798	kg CO2	4,82%	
Gedeclareerde km	138 km	0,22	30	kg CO2	0,01%	
		Subtotaal	23.829	kg CO2	4,83%	
Totaal						
		Totaal	493.750	kg CO2		
		Compensatie	0	kg CO2		
		Netto CO2-uitstoot	493.750	kg CO2	100%	

2015						
Scope 1						
Brandstoffen						%
Propan	1.955 liter	1,73	3.382	kg CO2	0,64%	
Mobiele werktuigen						
Diesel	144.631 liter	3,23	467.158	kg CO2	88,17%	
Benzine	8.721 liter	2,74	23.896	kg CO2	4,51%	
LPG	0 liter	1,81	0	kg CO2	0,00%	
Mengsmering	3.295 liter	2,94	9.687	kg CO2	1,83%	
		Subtotaal	504.123	kg CO2	95,14%	
Scope 2						
Elektriciteit						
Ingekochte elektriciteit	47.122 kWh	0,526	24.786	kg CO2	4,68%	
Gedeclareerde km	4.270 km	0,22	939	kg CO2	0,18%	
		Subtotaal	25.726	kg CO2	4,86%	
Totaal						
		Totaal	529.849	kg CO2		
		Compensatie	0	kg CO2		
		Netto CO2-uitstoot	529.849	kg CO2	100%	

2016 (totaal)					
Scope 1					
Brandstoffen					%
Propaan	266 liter	1,73	460 kg CO2	0,10%	
Mobiele werktuigen					
Diesel	130.439 liter	3,23	421.318 kg CO2	91,50%	
Benzine	8.493 liter	2,74	23.271 kg CO2	5,05%	
LPG	4.836 liter	1,81	8.753 kg CO2	1,90%	
Mengsmering	1.111 liter	2,94	3.266 kg CO2	0,71%	
		Subtotaal	457.068 kg CO2	99,27%	
Scope 2					
Elektriciteit					
Ingekochte elektriciteit	44.194 kWh	0,526	23.246 kg CO2	5,05%	
- waarvan groene stroom uit biomassa	17.324 kWh	-0,337	-5.838 kg CO2	-1,27%	
- waarvan groene stroom uit windkracht	20.594 kWh	-0,526	-10.832 kg CO2	-2,35%	
- waarvan groene stroom uit waterkracht	5.171 kWh	-0,526	-2.720 kg CO2	-0,59%	
- waarvan groene stroom uit zon-energie	1.105 kWh	-0,526	-581 kg CO2	-0,13%	
Gedeclareerde km	452 km	0,22	99 kg CO2	0,02%	
	Subtotaal		3.374 kg CO2	0,73%	
Totaal					
		Totaal	460.442 kg CO2		
		Compensatie	0 kg CO2		
		Netto CO2-uitstoot	460.442 kg CO2	100%	
Scope 3					
Inkoop goederen en diensten			73.671 kg CO2	5%	
Kapitaal goederen			590.514 kg CO2	36%	
Brandstof en energie gerelateerde activiteiten			471.151 kg CO2	29%	
Upstream transport en distributie			17.375 kg CO2	1%	
Productieafval			417.986 kg CO2	26%	
Woon-werkverkeer			41.099 kg CO2	3%	
Downstream transport en distributie			17.375 kg CO2	1%	
		Totaal	1.629.171 kg CO2	100%	

Tabel 1

2017 (totaal)						
Scope 1						
Brandstoffen						%
Propan	435 liter	1,73	751 kg CO2	0,14%		
Mobiele werktuigen						
Diesel	155.532 liter	3,23	502.367 kg CO2	92,74%		
Benzine	6.079 liter	2,74	16.656 kg CO2	3,07%		
LPG	2943,39 liter	1,81	5.328 kg CO2	0,98%		
Mengsmering	5.020 liter	2,94	14.759 kg CO2	2,72%		
		Subtotaal	539.861 kg CO2	99,66%		
Scope 2						
Elektriciteit						
Ingekochte elektriciteit	49.108 kWh	0,526	25.831 kg CO2	4,77%		
- waarvan groene stroom uit biomassa	0 kWh	-0,337	0 kg CO2	0,00%		
- waarvan groene stroom uit windkracht	49.108 kWh	-0,526	-25.831 kg CO2	-4,77%		
- waarvan groene stroom uit waterkracht	0 kWh	-0,526	0 kg CO2	0,00%		
- waarvan groene stroom uit zonne-energie	0 kWh	-0,526	0 kg CO2	0,00%		
Gedeclareerde km	8.383 km	0,22	1.844 Kg CO2	0,34%		
		Subtotaal	1.844 kg CO2	0,34%		
Totaal						
		Totaal	541.705 kg CO2			
		Compensatie	0 kg CO2			
		Netto CO2-uitstoot	541.705 kg CO2	100%		

2018 (totaal)					
Scope 1					
Brandstoffen					%
Propan	592 liter	1,73	1.021	kg CO2	0,17%
Mobiele werktuigen					
Diesel	181.354 liter	3,23	585.773	kg CO2	94,87%
Benzine	3.543 liter	2,74	9.708	kg CO2	1,57%
LPG	1124 liter	1,81	2.034	kg CO2	0,33%
Mengsmering	5.990 liter	2,94	17.611	kg CO2	2,85%
		Subtotaal	616.147	kg CO2	99,79%
Scope 2					
Elektriciteit					
Ingekochte elektriciteit	68.124 kWh	0	0	kg CO2	0,00%
- waarvan groene stroom uit biomassa	0 kWh	-0,337	0	kg CO2	0,00%
- waarvan groene stroom uit windkracht	kWh	-0,649	0	kg CO2	0,00%
- waarvan groene stroom uit waterkracht	0 kWh	-0,649	0	kg CO2	0,00%
- waarvan groene stroom uit zonnenergie	0 kWh	-0,649	0	kg CO2	0,00%
Gedeclareerde km	5.832 km	0,22	1.283	Kg CO2	0,21%
		Subtotaal	1.283	kg CO2	0,21%
Totaal					
		Totaal	617.430	kg CO2	
		Compensatie	0	kg CO2	
		Netto CO2-uitstoot	617.430	kg CO2	100%
Scope 3					
Inkoop goederen en diensten			92.615	kg CO2	6%
Kapitaal goederen			598.088	kg CO2	37%
Brandstof en energie gerelateerde activiteiten			538.985	kg CO2	33%
Upstream transport en distributie			5.655	kg CO2	0%
Productieafval			720.954	kg CO2	44%
Woon-werkverkeer			45.942	kg CO2	3%
Downstream transport en distributie			5.655	kg CO2	0%
		Totaal	2.007.894	kg CO2	123%

2019 (totaal)				
Scope 1				
Brandstoffen				%
Propaan	4.237 liter	1,73	7.309 kg CO2	1,18%
Mobiele werktuigen				
Diesel	143.566 liter	3,23	463.719 kg CO2	75,10%
Benzine	7.136 liter	2,74	19.553 kg CO2	3,17%
LPG	853,71 liter	1,81	1.545 kg CO2	0,25%
Mengsmering	5.065 liter	2,94	14.891 kg CO2	2,41%
		Subtotaal	507.017 kg CO2	82,12%
Scope 2				
Elektriciteit				
Ingekochte elektriciteit	64.171 kWh	0	0 kg CO2	0,00%
- waarvan groene stroom uit biomassa	0 kWh	-0,337	0 kg CO2	0,00%
- waarvan groene stroom uit windkracht	kWh	-0,649	0 kg CO2	0,00%
- waarvan groene stroom uit waterkracht	0 kWh	-0,649	0 kg CO2	0,00%
- waarvan groene stroom uit zon-energie	0 kWh	-0,649	0 kg CO2	0,00%
Gedeclareerde km	17.893 km	0,22	3.936 Kg CO2	0,64%
		Subtotaal	3.936 kg CO2	0,64%
Totaal				
		Totaal	510.953 kg CO2	
		Compensatie	0 kg CO2	
		Netto CO2-uitstoot	510.953 kg CO2	83%
Scope 3				
Inkoop goederen en diensten			135.835 kg CO2	10%
Kapitaal goederen			286.277 kg CO2	20%
Brandstof en energie gerelateerde activiteiten			675.561 kg CO2	47%
Upstream transport en distributie			0 kg CO2	0%
Productieafval			316.443 kg CO2	22%
Woon-werkverkeer			7.806 kg CO2	1%
Downstream transport en distributie			5.253 kg CO2	0%
		Totaal	1.427.175 kg CO2	100%

H. KWANTIFICERINGSMETHODEN

Voor het kwantificeren van de CO2 uitstoot is gebruik gemaakt van een voor Verkuil en Moree op maat gemaakt model. In het model kunnen alle verbruiken worden ingevuld. Vervolgens wordt de daarbij behorende CO2 uitstoot automatisch berekend en vergeleken met het basisjaar. Voor de inventarisatie van de CO2 uitstoot van Verkuil en Moree zijn de emissiefactoren van <http://co2emissiefactoren.nl/>. In de energiebeoordeling van Verkuil en Moree wordt beschreven waar de brongegevens per energiestroom vandaan komen.

De gepresenteerde resultaten moeten worden gezien als de beste inschatting van de werkelijke waarden. Nagenoeg alle gebruikte gegevens voor de berekening van de CO2 footprint zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijk gemeten aantallen. Hierdoor is de onzekerheidsmarge zeer gering.

I. VERDELING EMISSIES

Uitstoot van elektra en gas valt onder kantoorwerkzaamheden. De uitstoot van de andere CO2 veroorzakers zijn te relateren aan de projecten.

2019 (totaal)				
Kantoor				
Propaan	4.237 liter	7.309 kg CO2	1,18%	
Ingekochte elektriciteit	64.171 kWh	0 kg CO2	0,00%	
		Totaal kantoor:	7.309 kg CO2	1,18%
Projecten				
Diesel	143.566 liter	463.719 kg CO2	75,10%	
Benzine	7.136 liter	19.553 kg CO2	3,17%	
LPG	854 liter	1.545 kg CO2	0,25%	
Mengsmering	5.065 liter	14.891 kg CO2	2,41%	
Gedeclareerde km	17.893 km	3.936 kg CO2	0,64%	
		Totaal projecten:	503.645 kg CO2	81,57%

J. PROJECTEN MET GUNNINGSVORDEEL

Van komende, lopende en opgeleverde projecten waarop gunningvoordeel is verkregen in relatie tot de CO2-Prestatieladder, wordt de CO2-emissie gerapporteerd en geëvalueerd. Naar aanleiding hiervan worden reductiedoelstellingen en –maatregelen vastgesteld, welke integraal worden opgenomen in de verschillende plannen en rapportages.

Komende projecten (aanbestedings -/gunningsfase)

- Geen

Lopende projecten (uitvoeringsfase)

- 7000 – Lansingerland – Groenonderhoud Bergschenhoek + buitengebied

Opgeleverde projecten (nazorgfase)

- Geen

K. VOORTGANG KETENANALYSE

In april 2017 is de huidige ketenanalyse opgesteld. De ketenanalyse is voorafgaand aan het opstellen van de voortgangsrapportage opnieuw beoordeeld op actualiteit. De ketenanalyse onderzoekt de CO2 uitstoot in de keten van grasmaaien. Hieronder zal een verslag van de voortgang van het ketenonderzoek worden gedaan.

Allereerst is onderzocht of de rangorde van de meest materiële emissies nog voldoet. In 2019 zijn de werkzaamheden van Verkuil & Moree niet ingrijpend gewijzigd. Dit geeft voldoende vertrouwen dat de rangorde nog actueel is. In 2018 is het aandeel van groenvoorzieningen toegenomen ten opzichte van 2017. Hierdoor is het aandeel van 'brandstof en energie gerelateerde activiteiten' in groenvoorziening toegenomen en is de opgestelde ketenanalyse juist van nog meer belang.

L. VERBETERD INZICHT MATERIELE SCOPE 3 EMISSIES

Daarna is onderzocht of de ketenanalyse nog actueel is en voldoende voortgang laat zien. In Hoofdstuk 3 van deze voortgangsrapportage hebben we de voortgang inzichtelijk gemaakt. Er is nog een aantal maatregelen die nog moet worden geïmplementeerd en waar nog extra reductiepotentieel te verwachten valt. Op basis hiervan kan worden gezegd dat de ketenanalyse tot op heden en voor het komende jaar voldoet.

Acties voor het nauwkeuriger maken van ketenanalyse	Wie	Wanneer	Voortgang uitgevoerde maatregelen 02-04-2020
In 2019 beter registreren wat de exacte km zijn voor het transport van en naar locatie.	KAM	Q1 2019	Er is onderzocht wat de mogelijkheden zijn om één tankpas aan één machine c.q. een auto te koppelen. Begin 2019 is hierop beleid ontwikkeld en gepresenteerd tijdens de toolboxmeeting van april 2019.
Onderscheid maken in administratie waarvoor trekker wordt gebruikt.	KAM	Q1 2019	Deze maatregel blijkt in de praktijk niet uit te voeren.
Bijhouden hoeveel gras er bij boeren wordt afgeleverd	KAM	Q1 2019	Het is niet mogelijk om dit administratief op de juiste wijze bij te houden. Bij project 6408 (Groenalliantie) wordt al het vrijkomend gras bij Agrarische ondernemers gebracht.

M. ONDERBOUWING CO2 UITSTOOT PROJECTEN

Voor projecten gericht op houtconstructies en projecten gericht op groenvoorzieningen is een aparte verdeelsleutel ontwikkeld wanneer het projecten betreft waarop CO2 gunningvoordeel op is verkregen.

De verdeelsleutel die wordt toegepast op projecten met CO2 gunningvoordeel wordt gerelateerd aan de toepassing van de verschillende energieverbruikers. Voor elke groep energieverbruikers wordt een gemiddelde berekend van de CO2 uitstoot per uur. Per project waarbij gunningvoordeel is verkregen wordt bijgehouden hoeveel uur deze energieverbruikers worden toegepast. Daardoor wordt een goed beeld verkregen over de hoeveelheid energie die wordt uitgestoten. Elk jaar wordt het gemiddelde van de CO2 uitstoot per energiegroep opnieuw berekend.

CO2 uitstoot per machine	Hoeveelheid	Eenheid	Soort brandstof	Omrekenfactor	CO2	
Trekker klein + aanbouw	10,3	Liter per uur	Diesel	3,23 kg co2/ liter	33,27	kg CO2
Trekker groot + aanbouw	18,5	Liter per uur	Diesel	3,23 kg co2/ liter	59,76	kg CO2
Maai- veegboot	3,62	Liter per uur	Diesel	3,23 kg co2/ liter	11,69	kg CO2
Kraan klein	5,79	Liter per uur	Diesel	3,23 kg co2/ liter	18,70	kg CO2
Kraan groot	8,9	Liter per uur	Diesel	3,23 kg co2/ liter	28,75	kg CO2
Shovel / Quad	4,35	Liter per uur	Diesel	3,23 kg co2/ liter	14,05	kg CO2
Gazonmaaier	4	Liter per uur	Diesel	3,23 kg co2/ liter	12,92	kg CO2
Borstelmachine	4,35	Liter per uur	Diesel	3,23 kg co2/ liter	14,05	kg CO2
Bosmaaier	1,36	Liter per uur	Motomix	2,94 kg co2/ liter	4	kg CO2
Heggenschaar	1	Liter per uur	Motomix	2,94 kg co2/ liter	2,94	kg CO2
Bladblazer	0,5	Liter per uur	Motomix	2,94 kg co2/ liter	1,47	kg CO2
Generatorset	1,25	Liter per uur	Benzine	2,74 kg co2/ liter	3,43	kg CO2
Bedrijfsbus	0,1	Liter per km	Diesel	3,23 kg co2/ liter	0,32	kg CO2
Vrachtwagen	0,27	Liter per km	Diesel	3,23 kg co2/ liter	0,87	kg CO2

3. INVALSHOEK B

In dit document worden de scope 1,2 en 3 CO2 reductiedoelstelling van Verkuil en Moree gepresenteerd. Voorafgaand hieraan is de CO2 footprint opgesteld voor scope 1, 2 & 3 volgens eisen zoals gesteld in ISO14064-1 en het GHG Protocol. Onderstaand worden de doelstellingen gepresenteerd. In hoofdstuk 3.2 worden deze doelstellingen opgesplitst in subdoelstellingen. Alle maatregelen die worden getroffen om deze subdoelstelling te behalen worden hier genoemd. De doelstellingen zijn opgesteld in overleg met, en goedkeuring van, het management. De (sub)doelstellingen en maatregelen worden elk half jaar gereviewed.

A. DOELSTELLINGEN

Scope 1 doelstelling Verkuil en Moree.

Verkuil en Moree wil in 2020 ten opzichte van 2013 10% minder CO2 (52,3 ton CO2*) uitstoten.**

Scope 2 doelstelling Verkuil en Moree.

Verkuil en Moree wil in 2020 ten opzichte van 2013 90% minder CO2 (19,1 ton CO2*) uitstoten.**

Scope 3 doelstelling Verkuil en Moree.

Verkuil en Moree wil in 2020 ten opzichte van 2016 10% minder CO2 (162,9 ton CO2*) uitstoten.**

* Deze tonnages zijn berekend op basis van gelijkblijvende omzet.

** Deze doelstellingen zijn gerelateerd aan de omzet.

De 10% reductie die Verkuil & Moree in 2020 wil behalen voor scope 1 ten opzichte van 2013 is als het volgt ingedeeld:

2016	2017	2018	2019	2020
6%	7%	8%	9%	10%

De 90% reductie die Verkuil & Moree in 2020 wil behalen voor scope 2 ten opzichte van 2013 is als het volgt ingedeeld:

2016	2017	2018	2019	2020
80%	84%	86%	88%	90%

De 10% reductie die Verkuil & Moree in 2020 wil behalen voor scope 3 ten opzichte van 2016 is als het volgt ingedeeld:

2017	2018	2019	2020
7%	8%	9%	10%

De 10% reductie die Verkuil & Moree in 2020 wil behalen voor projecten met gunningvoordeel ten opzichte van het jaar van aannemen is als het volgt ingedeeld:

1 ^{ste} jaar	2 ^{de} jaar	3 ^{de} jaar	4 ^{de} jaar	5 ^{de} jaar
6%	7%	8%	9%	10%

Het jaar 2019 is het vierde jaar waarin Verkuil & Moree concreet werkt aan het terugdringen van de CO2 uitstoot. Omdat in het tweede jaar de reductiemaatregelen de grotere impact zullen hebben, is de reductiedoelstelling van 2019 vastgesteld op 9% over de totale uitstoot van scope 1 en 88% over de totale uitstoot van scope 2, gerelateerd aan de omzet.

Met deze doelstellingen heeft Verkuil & Moree de verwachting het ambitieniveau van concurrenten te evenaren en in een aantal gevallen zelfs te overstijgen.

B. MAATREGELLIJST SKAO

De maatregellijst van de SKAO website is ingevuld. In deze maatregellijst zijn de maatregelen die door SKAO zijn voorgesteld doorgelopen en alle potentiële maatregelen ingepland of aangegeven dat deze maatregelen al zijn geïmplementeerd.

C. SUBDOELSTELLINGEN

Elke doelstelling wordt in dit hoofdstuk verder gespecificeerd. Tevens wordt er eenmaal per half jaar een review uitgevoerd m.b.t. de CO2- reductiedoelstellingen. Tijdens deze half jaarlijkse audits worden alle genoemde maatregelen gecheckt aan de hand van constatering en Kritische Prestatie Indicatoren. Dit is het eerste document waarin alle doelstellingen zijn beoordeeld op opvolging en resultaat.

Onderstaande doelstellingen zijn opgesteld naar aanleiding van een onderzoek wat is uitgevoerd onder medewerking van Verkuil & Moree in november 2015. Naast onderstaande doelstellingen zijn de volgende mogelijkheden besproken (waarvan een aantal al zijn uitgevoerd):

- Vervangen gloeilampen door spaarlampen / ledverlichting (uitgevoerd)
- Aanbrengen lichtsensoren in kantoor (uitgevoerd)
- Uitzetten kantoorapparatuur (waar mogelijk uitgevoerd)
- Instellingen printer wijzigen in zwart/wit (uitgevoerd)
- Waterbesparend toilet (niet uitvoerbaar)
- Afvalscheiding (uitgevoerd)
- Zonnepanelen (niet uitvoerbaar)
- Heftruck op elektriciteit (niet uitvoerbaar, dieselheftruck vervangen door LPG)
- Elektrisch handgereedschap

Jaarlijks tijdens het opstellen van het reductieplan wordt onderzocht of de maatregelen die actueel zijn voldoende ambitieus zijn om de reductiedoelstelling te behalen. Voor 2020 verwachten wij dat onderstaande maatregelen voldoende ambitieus zijn om de doelstelling te behalen. Deze verwachting is mede gebaseerd op de resultaten die in 2019 op gebied van CO2 reductie zijn behaald.

Aangezien eind 2015 uitgebreid de mogelijkheden van CO2 reductie is onderzocht, is besloten om de maatregelen die in dit onderzoek naar voren zijn gebracht de aankomende tijd te gebruiken als input voor onze CO2 reductiemaatregelen. Elk half jaar wordt er wel opnieuw aandacht van de medewerkers gevraagd om eventuele nieuwe ideeën in te brengen.

Subdoelstelling	Maatregelen	Wie	Wanneer	Middelen	KPI	Voortgang uitgevoerde maatregelen d.d. 02-04-2020	Verwachte reductie (inclusief behaalde reductie)
Verkuil en Moree reduceert de CO2 uitstoot in 2020 van kantoren met 90% t.o.v. 2013	Actie 1: Economische haalbaarheid- en definitieonderzoek groene stroom uitvoeren	KAM	01-2016	Nazoeken op internet en budget vrijmaken.	Per 01-01-2017 groene stroom afnemen	Gereed	100% (100%)
	Actie 2: Elkaar herinneren en controleren op bewust omgaan met energie	Allen	Continue	Tijd	Minimaal 2 bijeenkomsten m.b.t. bewustzijn uitvoeren.	Behandeld in toolbox mei 2019	1% (1%)
	Actie 3: Bij afsluiten kantoor gaat kopieerapparaat uit.	Allen	Continue	Instrueren kantoorpersoneel	Minimaal 2 bijeenkomsten m.b.t. bewustzijn uitvoeren.	Behandeld in toolbox mei-2019	0,5% (0,5)
Verkuil en Moree reduceert benzineverbruik per 31-12-2020 met 10% t.o.v. 2013	Actie 1: Alle personeelsleden een cursus 'Het nieuwe Rijden' laten volgen.	KAM	02-2016	Budget wordt vrijgemaakt en medewerkers ingepland	Begin 2016 een cursus 'Het nieuwe Rijden' organiseren.	Alle medewerkers hebben feb-2019 de cursus gevolgd.	7% (5%)
	Actie 2: Verbruik van de auto's controleren.	KAM	05-2017	Tijd	Instrueren personeel Gebruik maken van tankpas	Tankpas ingevoerd	1% (n.n.b.)
	Actie 3: Bij vervanging materieel optie	KAM	Bij nieuwe aankoop		Verwachting 3% reductie per 31-12-2020 door meerdere	Nog niet uitgevoerd.	3% (n.n.b.)

Subdoelstelling	Maatregelen	Wie	Wanneer	Middelen	KPI	Voortgang uitgevoerde maatregelen d.d. 02-04-2020	Verwachte reductie (inclusief behaalde reductie)
	elektrisch overwegen				elektrische machines/ klein gereedschap		

Subdoelstelling	Maatregelen	Wie	Wanneer	Middelen	KPI	Voortgang uitgevoerde maatregelen d.d. 02-04-2020	Verwachte reductie (inclusief behaalde reductie)
Verkuil en Moree reduceert het dieselverbruik per 31-12-2020 met 10% t.o.v. 2013	Actie 1: Personeel instrueren en controleren op het onnodig stationair draaien;	KAM	Continue	Onderwerp opnemen in agenda toolbox		Er is 1 toolbox geweest waarin de doelstellingen zijn besproken en waarin met bewust is gemaakt.	0,5% (0,3%)
	Actie 2: Personeel instrueren en controleren op het niet lang warm draaien;	KAM	Continue	Onderwerp opnemen in agenda toolbox		Er is 1 toolbox geweest waarin de doelstellingen zijn besproken en waarin het bewust is gemaakt.	0,2% (0,1%)
	Actie 3: Invoeren van snelheidsbegrenzer op de werkbussen	KAM	05-2018	Budget wordt vrijgemaakt. Tijd wordt ingepland.	Door meten, gebruik zuinige machines, instructie personeel etc. 2% reductie per 31-12-2018	De KM van voertuigen zijn inzichtelijk mbv Fleetcomplete. De bussen zijn voorzien van snelheidsbegrenzers.	5% (0%)
	Actie 4: Zorgen voor een goede bandenspanning.	KAM	Continue	TD controleert continu de bandenspanning.	De juiste bandenspanning kan 2% brandstofbesparing opleveren	Medewerkers instrueren	2% (1,5%)

	Actie 5 Bij vervanging zal onderzocht worden of het rendabel is om een milieuvriendelijker variant toe te passen.	KAM	Bij vervanging		Verwachting afhankelijk van mogelijkheden	Er zijn 5 nieuwe voertuigen aangeschaft welke de uitstoot verminderen.	5% (5%)
	Actie 6 Er wordt in 2020 minimaal 1% HVO brandstof getankt	KAM	Continue	Budget is beschikbaar		Nieuwe maatregel	0,1% (0%)

Subdoelstelling	Maatregelen	Wie	Wanneer	Middelen	KPI	Voortgang uitgevoerde maatregelen d.d. 02-04-2020	Verwachte reductie (inclusief behaalde reductie)
Verkuil en Moree reduceert de uitstoot in scope 3 per 31-12-2020 met 10% t.o.v. 2016	Actie 1: Reduceren van de CO2 door het aantal ritten te verminderen	KAM	02-2016	Planning van werkzaamheden en afspraken met de leveranciers		In 2019 maken wij gebruik van een vijf depots waardoor ritten zijn verminderd. Aanpak wordt gehandhaafd	5% (3%)
	Actie 2: Stort van afval naar veehouders in omgeving werklocatie	KAM	02-2016	Onderzoeken mogelijkheden	Door afvoer van afval naar veehouders kan het afval worden hergebruikt waardoor CO2 uitstoot wordt voorkomen.	In 2016, 2017, en 2018 succesvol uitgerold voor de recreatiegebieden. Dit is in 2019 gehandhaafd.	5% (4%)
	Actie 3: In overleg met de brandstofleverancier kijken naar besparende mogelijkheden	KAM	01-2014	Onderzoeken mogelijkheden	Door gebruik van toevoegingen kan de CO2 uitstoot worden verminderd.	Al vanaf 2014 wordt er door onze brandstofleverancier (Hoefnagel) geleverd	7% (7%)

Subdoelstelling	Maatregelen	Wie	Wanneer	Middelen	KPI	Voortgang uitgevoerde maatregelen d.d. 02-04-2020	Verwachte reductie (inclusief behaalde reductie)
	Actie 2: Binnen het project wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van elektrisch handgereedschap	KAM	02-2016	Aanschaffen van elektrisch handgereedschap Instrueren van personeel hoe om te gaan met elektrisch handgereedschap	Door toepassing van elektrisch handgereedschap wordt er minder CO2 uitgestoten	In 2019 wordt er voor klein gereedschap gebruik gemaakt van elektrisch handgereedschap i.p.v. conventioneel handgereedschap.	2% (1%)

D. SCOPE 3

Voor scope 3 zijn onderstaande maatregelen opgesteld om de doelstellingen in het kader van de ketenanalyse te behalen:

Actie	Wie	Wanneer	Voortgang uitgevoerde maatregelen 02-04-2020	Verwachte reductie (incl. behaald reductie)
Onderaannemers inlichten en 'opvoeden' met betrekking tot CO2 reductie.	Directie	Q1 2018	Begin 2017 is er in samenwerking met een OA een zuinige tractor aangeschaft en wordt vanaf 2018 gebruikt.	1% (0,5%)
Onderaannemers selecteren op basis van CO2 reductie	Directie	Q1 2019	Nog niet geïmplementeerd	1% (0%)
Beleid woonwerk verkeer continueren	Directie	Q1 2017	Beleid is ingevoerd	2% (2%)
Lokale medewerkers aannemen op basis van projecten	Directie	Q3 2017	Er zijn in 2018 en 2019 op meerdere projecten lokale medewerkers aangenomen.	1% (1%)
Effectief vervangbeleid opstellen om verbruik per uur te reduceren.	Directie	Q4 2019	In 2018 is een nieuwe/zuinige tractor aangeschaft.	2% (0%)
Regionale depots ontwikkelen zodat materieel en afval minder km hoeven te maken.	Directie	Q3 2018	Bij vijf projecten zijn depots ingericht. Op deze depots worden onze eigen materieel en het ingehuurde materieel gestald.	2% (1%)
Efficiënt inplannen van personeel om vervoersbewegingen te minimaliseren en onnodige inhuur (inclusief benodigd aan- en afvoer materieel) zoveel mogelijk te beperken.	Directie	Q1 2017	In samenspraak met de uitvoerders wordt aan het begin van het jaar alle (onderhouds)-werkzaamheden al ingepland.	1% (1%)

E. KRITISCHE PRESTATIE INDICATOREN

In dit hoofdstuk wordt kwantitatief aangegeven of de voortgang van de reductie in lijn loopt met de targets (gewogen uitstoot).

F. KPI KANTOREN

Subdoelstelling: Verkuil en Moree reduceert het energieverbruik van kantoren met 100% per 31-12-2020			
KPI	Target 2019	Realisatie 31-12-2019	Target 2020
Gewogen Elektriciteitsverbruik (in kg CO2)	0 kg CO2 -100%	0 kg CO2 -100%	0 kg CO2 -100%

Conclusie: Vanaf 2017 wordt alleen nog groene stroom afgenomen die is opgewekt middels Nederlandse windmolens. Dit resulteert in een CO2 uitstoot van 0 kg en een besparing van 100% t.o.v. de CO2 uitstoot in 2013.

G. KPI BENZINE

Subdoelstelling: Verkuil en Moree reduceert het benzineverbruik met 6% per 31-12-2020 t.o.v. 2013			
KPI	Target 2019	Realisatie 31-12-2019	Target 2020
Gewogen benzineverbruik (in kg CO2)	9.708 kg CO2 -20.1%	19.553 kg CO2 +81,1%	10.168 kg CO2 -6,%

Conclusie: Het benzineverbruik is in 2019 toegenomen ten opzichte van het kalenderjaar 2018. De stijging in het benzinegebruik is deels te verklaren door de aard van de werkzaamheden (meer gebruik van Quads en machines op benzine maar ook door de aanschaf van twee personenwagens op benzine. Te noteren valt in 2019 een uitstoot van 19.553 kg CO2 terwijl dit in 2018 9.708 kg CO2 was. Het target voor 2019 is dan ook niet behaald. Verkuil & Moree heeft als doelstelling het benzineverbruik met een reductie van 6% per 31-12-2020 ten opzichte van 2013 te behalen (=10.168 kg CO2 in 2020). Het behalen van de subdoelstelling is geen hoofddoel, zolang de besparing op andere subdoelstellingen daardoor gerealiseerd kan worden.

H. KPI DIESEL

Subdoelstelling: Verkuil en Moree reduceert het diesilverbruik met 6% per 31-12-2020 t.o.v. 2013			
KPI	Target 2019	Realisatie 31-02-2019	Target 2020
Gewogen diesilverbruik (in kg CO2)	500.000 kg CO2 -1%	463.719 kg CO2 -8.3%	500.000 kg CO2 -1%

Conclusie: Het diesilverbruik daalt aanzienlijk ten opzichte van 2018. De belangrijkste reden voor de afname is de vervanging van een personenauto op diesel voor een personenauto op benzine (zie ook KPI benzine). Daarnaast is er ook een lichte omzetsdaling in 2019 ten opzichte van 2018. De doelstelling van 2019 wordt dan ook voor 2020 gehandhaafd.

I. KPI PROJECTEN

Subdoelstelling: Verkuil en Moree reduceert de CO2 uitstoot in projecten met gunningvoordeel per jaar met 6% t.o.v. reguliere projecten			
KPI	Target 2019	Realisatie 31-12-2019	Target 2020
Gewogen uitstoot (in kg CO2)	41.303 kg CO2 -6,7%	40.864 kg CO2 -19,9%	41.303 kg CO2 - 6,7%

Conclusie: In 2016 is Groenonderhoud in Gemeente Lansingerland aangenomen met de CO2 Prestatieladder als gunningvoordeel. In 2019 was dit het enige project met gunningvoordeel op de CO2 Prestatieladder. Als doelstelling voor projecten met gunningvoordeel is 6% reductie gesteld t.o.v. reguliere projecten. Door het toepassen van elektrisch gereedschap en het opzetten van depots wordt de reductie ruimschoots behaald. De doelstelling voor 2020 wordt gehandhaafd.

J. ENERGIEBEOORDELING

Introductie

Deze beoordeling is uitgevoerd op de grootste emissiestromen (80%) van Verkuil & Moree. Als uitgangspunt is het verbruik uit 2019 genomen.

De >80% grootste emissiestromen in 2019 van Verkuil & Moree is:

Diesel 143.566 liter, 463.719 kg CO2 (75.10%)

Diesel (in organisatie 75,10%)

De grootste CO2 veroorzaker binnen de organisatie is veruit het verbruik van Diesel. Alle machines die diesel verbruik zijn opgenomen in het volgende overzicht. Ook binnen projecten is diesel de grootste CO2 uitstoot veroorzaker.

S:\VERKUIL -MOREE\huidig-jaar\Materieelbeheer\Software materieelbeheer

Op dit moment is het alleen mogelijk om het dieselverbruik per auto te monitoren. Het is wenselijk dit ook voor de machine in kaart te brengen zodat er een betrouwbaar beeld kan ontstaan van de grootverbruikers.

Als we een inschatting maken dan zijn de grootverbruikers binnen de organisatie;

- Vrachtauto/Laadkraan Scania
- Z037 Trekker
- Z025 Trekker
- Z026 Trekker
- Z023 Kraan

- 2019 Trekker

De belangrijkste kansen voor reductie zijn:

Reductiepotentieel

Het reductie potentieel is het meest effectief te behalen door middel van:

Kans 1: Gebruik maken van depot.

Kans 2: Gebruik maken van materieel wat minder Co2 uitstoot veroorzaakt

Verantwoordelijke: Directie

Middelen: Budget

KPI: In 2019 zoveel mogelijk trekker/ kraan op werkplek laten staan

Kans 3: Bij vervanging kijken naar BBT (Best beschikbare techniek). Ook bij inhuur

Verantwoordelijke: Directie

Middelen: Budget

KPI: Bij vervanging zoeken naar CO2 gunstig middel

Kans 4: Personeel in bezit van een rijbewijs de online training 'Het Nieuwe Rijden' laten volgen;

Verantwoordelijke: KAM

Middelen: Budget wordt vrijgemaakt en medewerkers worden ingepland

KPI: In 2019 de instructiefilm HNR laten zien

Kans 5: Bandenspanning controleren

Verantwoordelijke: Technische dienst

Middelen: Bewustzijn

KPI: 1x per jaar de bandenspanning van alle voertuigen controleren.

K. Energiebeoordeling projecten met gunningsvoordeel

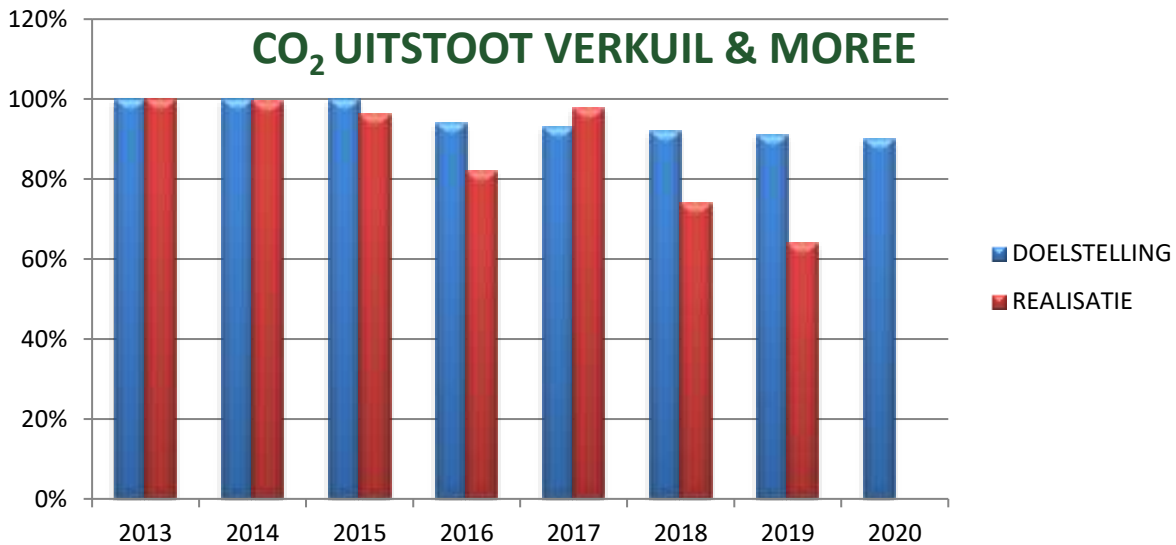
Verkuil & Moree heeft één onderhoudscontract in uitvoering waarvoor gunningsvoordeel is verleend. Dit betreft integraal onderhoudscontract wijk Bergschenhoek met als opdrachtgever Gemeente Lansingerland. De energiestromen binnen dit project komen overeen met de energiestromen van de gehele organisatie waarbij diesel grootste energiestroom vormt. Derhalve zijn de kansen voor reductie zoals hierboven benoemd ook van toepassing voor dit project.

L. CONCLUSIE REDUCTIE 2019

JAAR	CO2 UITSTOOT	OMZET	UITSTOOT per €			BESPARING t.o.v. BASISJAAR	
						absoluut	gerelateerd aan omzet
2013	544.176	€ 4.916.615	0,111	kg CO2		0,0%	0,0%
2014	493.750	€ 4.486.118	0,110	kg CO2		9,3%	0,6%
2015	529.849	€ 4.980.159	0,106	kg CO2		2,6%	3,9%
2016	460.442	€ 5.073.704	0,091	kg CO2		15,4%	18,0%
2017	541.705	€ 5.008.706	0,108	kg CO2		0,5%	2,3%
2018	617.430	€ 7.558.000	0,082	kg CO2		-13,5%	26,2%
2019	510.953	€ 7.190.327	0,071	kg CO3		6,1%	35,8%

Wanneer dit wordt uitgezet in een grafiek, ontstaat onderstaand beeld:

Wanneer we bovenstaande gegevens analyseren, kunnen we vaststellen dat de doelstelling behaald wordt.

Het verschil in omzet hout/groen in relatie tot onze Co2 uitstoot:

JAAR	OMZET	HOUT	GROEN	DIVERSEN
2013	€ 4.916.615	€ 622.847	€ 4.321.559	€ 11.495
2014	€ 4.486.118	€ 818.991	€ 3.659.194	€ 42.854
2015	€ 4.980.159	€ 487.788	€ 4.446.431	€ 11.824
2016	€ 5.073.704	€ 1.193.213	€ 3.825.412	€ 16.631
2017	€ 5.008.706	€ 191.069	€ 4.855.770	€ 34.432
2018	€ 7.558.000	€ 551.000	€ 6.951.000	€ 56.000
2019	€ 7.190.327	€ 493.370	€ 6.679.902	€ 17.056

Onze inschatting is dat werkzaamheden in groenaanleg en –onderhoud meer CO2 uitstoot veroorzaken door inzet van verschillend materieel (trekkers, kranen, boten). Binnen de houtconstructies is meer handwerk vereist en wordt vaak maar 1 kraan tegelijkertijd toegepast. Daarnaast is de verhouding tussen inkoop van materiaal tussen Groenvoorziening en Houtconstructies verschillend. Waar binnen de Groenvoorziening ca. 10% van de omzet wordt besteed aan inkoop van materiaal, is dat binnen Houtconstructies ca. 50%. Hierdoor is de CO2 uitstoot per euro omzet binnen de Houtconstructies lager.

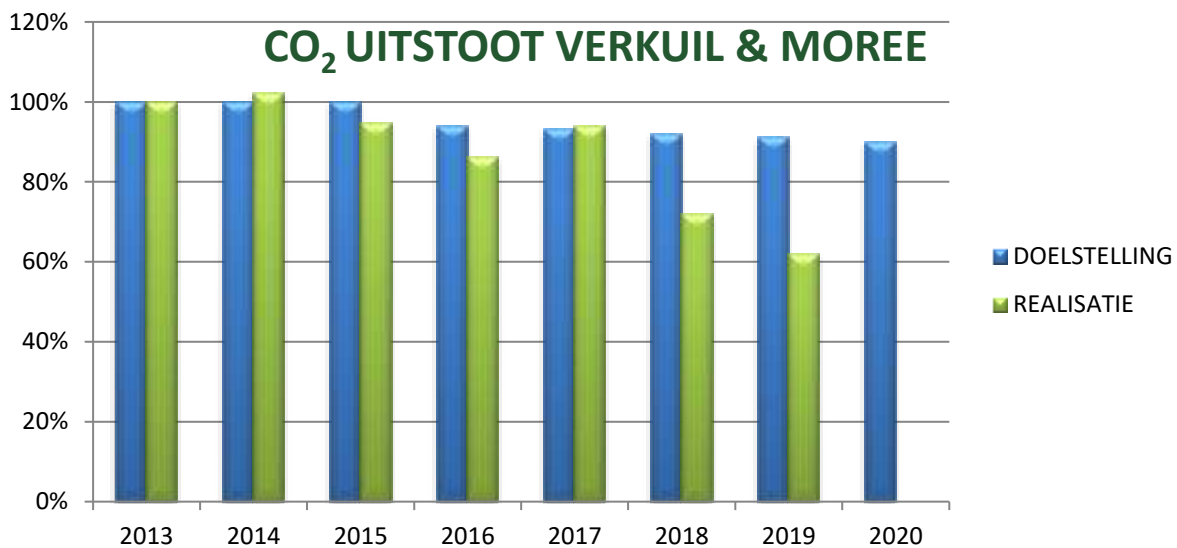
In 2019 is de omzet binnen de Houtconstructies iets lager dan voorgaand jaar. Dit heeft dus invloed op de besparing van de CO2 t.o.v. het basisjaar gerelateerd aan de omzet.

Wanneer we de CO2 uitstoot bekijken door de inkoop van de omzet af te trekken, ontstaan het volgende beeld. Hierin gaan we ervan uit dat de inkoop in de houtconstructies 50% bedraagt en de inkoop in groenvoorziening en diverse werkzaamheden 10% is.

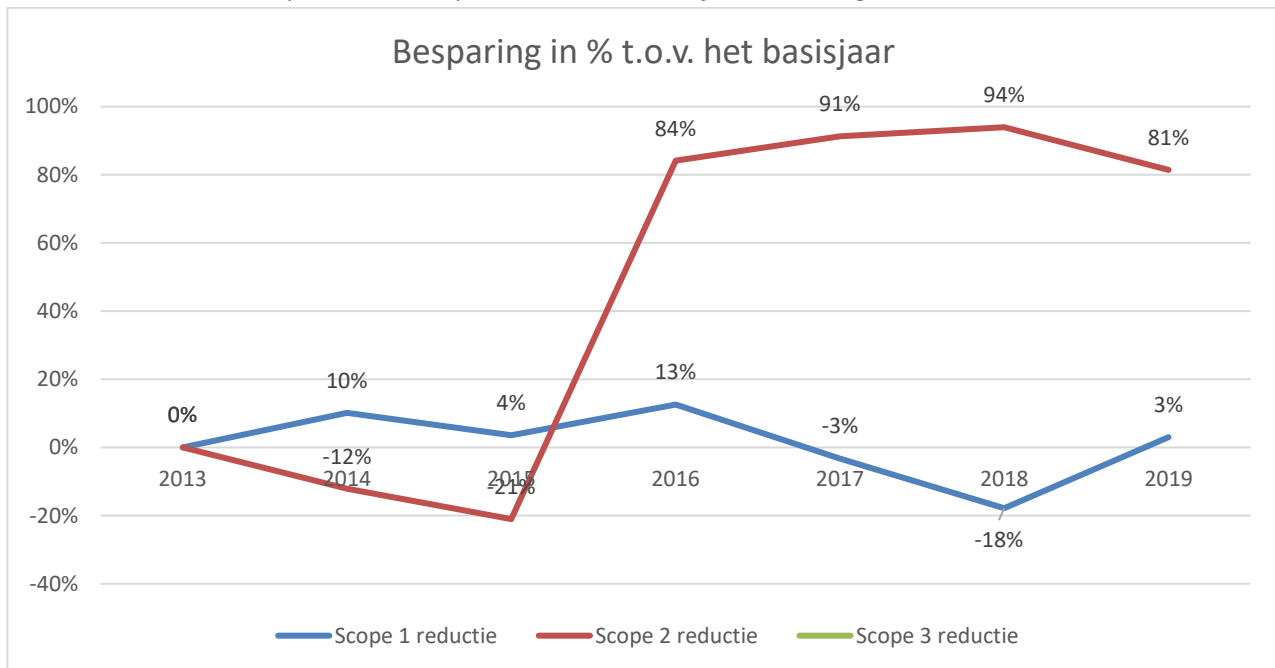

JAAR	CO2 UITSTOOT	OMZET -/- INKOOP	UITSTOOT per €			BESPARING t.o.v. BASISJAAR
						gerelateerd aan omzet
2013	544.176	€ 4.171.886	0,130	kg CO2		0,0%
2014	493.750	€ 3.706.418	0,133	kg CO2		-2,1%
2015	529.849	€ 4.290.440	0,123	kg CO2		5,3%
2016	460.442	€ 4.092.893	0,112	kg CO2		13,8%
2017	541.705	€ 4.424.152	0,122	kg CO2		6,1%
2018	617.430	€ 6.581.800	0,094	kg CO2		28,1%
2019	510.953	€ 6.462.947	0,079	kg CO3		39,4%

In dit beeld zien we dat in 2019 de besparing nog hoger uitvalt dan de uitstoot per € in het algemeen. Wanneer we bovenstaande gegevens grafisch weergeven, ontstaat onderstaande tabel:

De CO-2 reductie in scope 1 & 2 ten opzichte van het basisjaar is als volgt:

Uit de grafiek blijkt dat de organisatie reeds in 2017 de beoogde reductie van 90% ten opzicht van 2013 in scope 2 heeft behaald. Omdat de overgebleven emissies in scope 2 (gedeclareerde kilometers) maar een zeer beperkt onderdeel vormen van de totale CO2-footprint zijn hier geen maatregelen meer voor gepland. Het beeld in scope 1 geeft aan dat ten opzichte van 2013 een reductie van 3% is gerealiseerd. Ten opzichte van 2018 is dit een aanzienlijke verbetering. Wordt de besparing gerelateerd aan de omzet dan is ook deze doelstelling ruimschoots behaald.

In scope 3 is een ambitieuze doelstelling geformuleerd van 10% reductie in 2020 ten opzichte van 2016. Uit de footprint 2019 blijkt dat onze uitstoot binnen scope 3 is gedaald met 12,4%. Hiermee lopen we voor op de gestelde doelstelling.

Op basis van bovenstaande resultaten kan geconcludeerd worden dat de organisatie haar doelstellingen voor 2020 reeds heeft behaald in 2018. In 2019 / 2020 zijn kansen voor verbetering vooral gelegen in het optimaliseren van rapportagetechnieken, verbeteren van de betrouwbaarheid van de metingen en verbeteren van het bewustzijn onder de medewerkers.

4. INVALSHOEK C

In dit hoofdstuk wordt aangegeven op welke momenten wordt gecommuniceerd omtrent het CO2 reductiesysteem.

A. COMMUNICATIEPLAN

Wat?	Wie?	Hoe?	Doelgroep	Wanneer?	Waarom?
CO2 footprint	KAM Coördinat or	interne toolbox	intern	Nov 2018, Mei 2019	Prestatieladder eis 3.C.2
CO2 footprint	KAM Coördinat or	Internet site	extern (Lansingerland)	Mei 2019	Prestatieladder eis 3.C.2
CO2 reductiedoelstellingen, subdoelstellingen & maatregelen.	KAM Coördinat or	interne toolbox	intern	Mei 2019	Prestatieladder eis 3.C.2
CO2 reductiedoelstellingen, subdoelstellingen & maatregelen.	KAM Coördinat or	Internet site	extern (Lansingerland)	Mei 2019	Prestatieladder eis 3.C.2
Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf.	KAM Coördinat or	interne toolbox	intern	Mei 2019	Prestatieladder eis 3.C.2
Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf.	KAM Coördinat or	Interne toolbox	extern (Lansingerland)	Medio maart & oktober	Prestatieladder eis 3.C.2
CO2 reductietips	KAM Coördinat or	interne toolbox	intern	Mei 2019	Betrokkenheid medewerkers stimuleren

B. WEBSITE

Op de website van Verkuil en Moree B.V is een dynamische pagina ingericht en deze wordt bijgehouden omtrent de verplichte gedocumenteerde informatie van het CO2 managementsysteem. Op de website van SKAO zijn ook de verplichte documenten in pdf formaat geplaatst. De website van Verkuil en Moree is bereikbaar via de zoektermen “Verkuil en Moree B.V.” en “CO2-Prestatieladder” of “CO2 beleid”

4.2.1. Gedocumenteerde informatie op de website van Verkuil en Moree B.V.

Op de apart ingerichte pagina op de website bevindt zich gedocumenteerde informatie over:

Voortgangsrapportage 2019

- 3.B.1 CO2 reductiedoelstellingen voor scope 1 & 2 emissies inclusief plan van aanpak
- 4.B.2 Rapportage voortgang doelstellingen
- 5.B.1 CO2 reductiedoelstellingen voor scope 3 emissies inclusief plan van aanpak
- 3.C.1 Extern communicatie omtrent CO2 footprint (scope 1 en 2), kwalitatieve reductiedoelstellingen en maatregelen op projecten
- 1.D.1, 1.D.2 en 3.D.1 Sector en keteninitiatief Verkuil en Moree B.V

4.2.2. Gedocumenteerde informatie op de website SKAO

Op de website van SKAO is onderstaande gedocumenteerde informatie geplaatst en te downloaden als PDF:

- Scope 3 analyse 2016 en Ketenanalyse
- Voortgangsrapportage 2019

De gedocumenteerde informatie van de eisen 4.A.1, 3.D.1 zijn via een duidelijke verwijzing en link te vinden op de SKAO website. Deze gedocumenteerde informatie blijft op het internet beschikbaar tenminste gedurende de looptijd van het certificaat, met een minimum van twee jaar.

Indien er wijzigingen zijn doorgevoerd m.b.t. de gedocumenteerde informatie zal de website binnen 4 weken na het gereed komen van de informatie worden bijgewerkt. Tevens staan op de website volledige kopieën van de geldende certificaten.

C. OVERZICHT BELANGHEBBENDEN

Groep belanghebbenden	Wat betekent deze belanghebbende voor ons bedrijf? Wat is de link met ons CO ₂ -reductiebeleid?
Intern	
Medewerkers	<p>Werken aan energiebesparing en CO₂-reductie is een taak van iedere medewerker van het bedrijf. Communicatie is een hulpmiddel voor overdracht van kennis en informatie. Omdat onze organisatie klein is zijn de lijnen kort.</p> <p>In november 2015 is tijdens een personeelsbijeenkomst (met alle medewerkers) gesproken over de CO₂-Prestatieladder, de wens om het bedrijf te certificeren en op welke wijze dit gerealiseerd kan worden. Van deze bijeenkomst is een registratie gemaakt.</p> <p>Jaarlijks wordt er tijdens toolboxmeetings aandacht gegeven aan de invloed van medewerkers op de CO₂ uitstoot.</p>
Extern (partners die verband houden met de projectenportefeuille, die belang hebben bij de reductie van energie en verbruik en partners om mee samen te werken aan CO₂-reductie)	
Klanten, afnemers, opdrachtgevers (waaronder gemeente Houten en Lansingerland) Leveranciers, onderaannemers Overheden en regelgevers Concurrenten, branchegenoten, directe omgeving bedrijfslocatie en projectlocatie.	<p>De informatie die extern verstrekt wordt gaat met name over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De CO₂-footprint en trends in de CO₂- emissie van zowel de gehele bedrijfsvoering, als de projecten. • Doelen, ambities en maatregelen ten aanzien van CO₂-reductie. • Doorwerking naar de projecten. • Op welke manier externe belanghebbenden kunnen bijdragen aan de CO₂-reductie van ons bedrijf. • Deelname aan initiatieven. • Voortgang en resultaten <p>Wij zullen niet alleen eenzijdig communiceren, maar ook in gesprek gaan met belanghebbenden over onze inspanningen. Eventuele suggesties, opmerkingen en kritiek zijn welkom, aangezien wij daarvan leren. Samen kunnen we bovendien meer bereiken dan alleen.</p>
Media	Via onze website informeren wij onze medewerkers, externe belanghebbenden en andere geïnteresseerden over onze inspanningen op het gebied van CO ₂ -reductie.
Overig	De klanten waar wij de meeste projecten voor uitvoeren (Gemeenten + Provincie) kennen wij al jaren. Wij spreken hen regelmatig, in het kader van nieuwe of lopende projecten.

D. MEDIA

Voor het informeren van de verschillende doelgroepen, worden verschillende media ingezet. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen interne en externe communicatie.

E. INTERNE COMMUNICATIE

Voor interne communicatie gebruikt men volgende media:

- Direct via medewerkers bijeenkomsten.
- Geschreven via berichten op papier en digitaal.

De interne doelgroepen bestaan uit medewerkers, inleners en de directie. Minimale onderwerpen zijn;

- Het bedrijf communiceert structureel intern én extern over de CO₂ -footprint (scope 1 & 2 emissies)
- de kwantitatieve reductiedoelstelling(en) van het bedrijf
- de maatregelen in projecten waarop CO₂-gerelateerd gunning voordeel verkregen is.
- het energiebeleid
- de reductiedoelstellingen van het bedrijf
- de hierboven genoemde maatregelen,
- mogelijkheden voor individuele bijdrage,
- informatie betreffende het huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf en de projecten

Wat	Hoe	Wanneer	Stakeholders	Taak/Verantwoordelijk
Toolboxmeeting	Bijeenkomsten met alle personeelsleden	10x per jaar	Medewerkers	Uitvoering
Leidinggevenden overleg	Overleg met alle leidinggevenden	5x per jaar	Leidinggevenden	Uitvoering
Directiebeoordeling	Sessie met directie	1x per jaar	Directie	KAM

F. MEDEWERKERSBIJENKOMSTEN

Tijdens de medewerkersbijeenkomsten wordt de CO₂-uitstoot en de voortgang van de doelstellingen als onderdeel besproken en gedeeld met het voltallige personeel. Hiervan wordt een verslag gemaakt. Elke half jaar vinden er personeelsbijeenkomsten plaats. Onderwerpen die besproken worden zijn;

1x per half jaar;

- Het geformuleerd energiebeleid.
- De huidige status van de gerealiseerde CO₂-emissie en energieverbruik.
- De geformuleerde doelstellingen op het gebied van energie en CO₂-reductie.
- Voortgang ten opzichte van de doelstellingen.
- Reductiemogelijkheden, zowel bedrijfsbreed als op project- en persoonlijk niveau.
- Projecten die zijn ingezet om reducties te realiseren.
- Trends van energieverbruik en CO₂-uitstoot.

G. EXTERNE COMMUNICATIE

Externe communicatie is afhankelijk van de doelgroep. De volgende media worden onderscheiden:

- Internet (<http://verkuil-moree.nl>)
- Actieve deelname en initiatie van werkgroepen.
- Gesprekken met externe belanghebbenden.

Externe doelgroepen zijn leveranciers, klanten, dienstverleners, gemeentelijke instellingen waaronder de milieudiensten, de financierende partijen, belastingdienst, omwonenden en non - profit instellingen.

Op projecten zullen voornamelijk klanten een invloed kunnen uitoefenen in het helpen terugdringen van de CO2 uitstoot.

Wat	Hoe	Wanneer	Stakeholders	Taak/Verantwoordelijk
Website	Visie op certificeringen / CO2 / duurzaamheid	Continue	Websitebezoeker	Marketing
Website	Publicatie van documenten (3.B.1, 4.B.2, 5.B.1, 3.C.1, 3.D.1)	Continue	Websitebezoeker	Marketing
Nieuwsberichten op de website	Uitgebreider informeren over duurzaamheid / CO2	Continue	Websitebezoeker	Marketing
Website SKAO	Publicatie van documenten (4.A.1, 3.D.1)	Continue	Websitebezoeker	KAM
Projecten	Uitgebreider informeren over duurzaamheid / CO2	Continue	Opdrachtgevers	Uitvoering

H. ACTIEVE DEELNAME IN WERKGROEPEN

Binnen de maatschappelijke omgeving waarin de organisatie opereert, zijn er diverse initiatieven die tot doel hebben de leefbaarheid van de omgeving te verbeteren. Wij participeren in die initiatieven en zorgen door middel van onze inzet van onze kennis op het gebied van grond, weg en waterwerkzaamheden voor een actieve bijdrage in de werkgroepen. Wij communiceren in deze werkgroepen onze resultaten en geven aan hoe wij streven om de gestelde doelstellingen te realiseren. Voor interne communicatie gebruikt men volgende media:

- Direct via medewerkers bijeenkomsten.
- Geschreven via berichten op papier en digitaal.

I. UITVOERING

In dit hoofdstuk wordt de uitvoering van de communicatie beschreven. Verantwoordelijk voor de algehele communicatie is de KAM coördinator.

J. DOELSTELLINGEN EN BELEID

Een maal per jaar wordt het volgende getoetst en vastgesteld middels de directiebeoordeling:

- Energiebeleid.
- Energie-reductiebeleid.
- CO₂-reductie doelstelling (bijstelling meerjarenplan).

Ieder half jaar wordt de volgende informatie geactualiseerd (verantwoordelijk: KAM coördinator):

- CO₂-prestatieresultaten scope 1 en 2.
- Voortgang resultaten versus doelstellingen.
- Diverse lopende projecten en initiatieven om CO₂-uitstoot te reduceren.

K. VERANTWOORDELIJKHEDEN

Namens Verkuil en Moree B.V. is de KAM coördinator algeheel verantwoordelijk voor het communicatieplan. Dit betekent onder andere dat deze persoon checkt of de termijnen en inhoud worden gerealiseerd.

L. INTERNE COMMUNICATIE

Activiteit	Termijn	Verantwoordelijke
1.1 Medewerkers bijeenkomst CO ₂ en energie op de agenda	Minimaal half jaarlijks (april + oktober)	KAM coördinator
1.2 Directie overleg CO ₂ en energie op de agenda	Minimaal jaarlijks	Directie
1.3 Website	Minimaal halfjaarlijkse update (april + oktober)	KAM coördinator

M. EXTERNE COMMUNICATIE

Activiteit	Termijn	Verantwoordelijke
2.1 Internet	Update halfjaarlijks (april + oktober)	KAM coördinator
2.2 Actieve deelname in werkgroepen	Continue	Directie

N. STUURCYCLUS

Op onderstaande wijze is de stuurcyclus vastgelegd, zoals deze geldt voor de CO₂ Prestatieladder Verkuil en Moree B.V.

Beleid in CO ₂ reductie	Opstellen CO ₂ footprint	Uitvoeren review CO ₂ reductiedoelstellingen	Directiebeoordeling
CO ₂ reductiedoelstellingen	Uitvoeren maatregelen	Uitvoeren review CO ₂ reductiesysteem	Bepalen corrigerende maatregelen
Energiebeoordeling	Actieve rol in CO ₂ reductie initiatief	Uitvoeren interne audit	CO ₂ reductiemaatregelen bijstellen
CO ₂ Prestatieladder eisen niveau 5	Uitvoeren acties beheer niveau 5		
	Communiceren CO ₂ footprint en doelstellingen		

Maand	Actie	Wie	Output
januari	vaststellen meterstanden gas en elektra of berekenen	KAM coördinator	meterstanden
januari	acties voor maatregelen uitvoeren	KAM coördinator	verslag
februari	verzamelen gegevens van voorgaand jaar	administratie / KAM ver.	gegevens
februari	berekenen footprint	KAM coördinator	footprint
februari	reductie vaststellen per scope	KAM coördinator	overzicht
februari	voortgang per sub doelstelling	KAM coördinator	rapport
februari	nieuwe maatregelen opstellen	KAM coördinator	maatregelen
februari	review gehele systeem	KAM coördinator	review rapport
februari	communiceren over nieuwe footprint & voortgang	KAM coördinator	toolbox - website
februari	management verklaring reductie systeem	Directie	verklaring
maart	resultaat review delen in directiebeoordeling	Directie	review rapport
maart	deelname initiatieven intensiveren	deelnemer initiatief	verslag
april	acties voor maatregelen uitvoeren	KAM coördinator	verslag
mei	toolbox energie besparen	KAM coördinator	toolbox
mei	brainstorm nieuwe keten initiatieven	Directie	verslag
juni	deelname initiatieven intensiveren	deelnemer initiatief	verslag
juli	acties voor maatregelen uitvoeren	KAM coördinator	verslag /
juli	berekenen footprint Q1 + Q2	KAM coördinator	footprint
augustus	reductie vaststellen per scope	KAM coördinator	overzicht
augustus	voortgang per sub doelstelling	KAM coördinator	rapport
augustus	review gehele systeem	KAM coördinator	review rapport
augustus	communiceren over nieuwe footprint & voortgang	KAM coördinator	toolbox - website
september	deelname initiatieven intensiveren	deelnemer initiatief	verslag
oktober	vaststellen meterstanden gas en elektra	KAM coördinator	meterstanden
november	toolbox energie besparen	KAM coördinator	toolbox
november	brainstorm nieuwe keten initiatieven	Directie	verslag
december	deelname initiatieven intensiveren	deelnemer initiatief	verslag

Op onderstaande wijze zijn de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden vastgelegd binnen Verkuil en Moree B.V. in relatie tot de CO₂-Prestatieladder;

Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden matrix inzake CO2 reductie		Directie	Administrati	KAM	Marketing
Omschrijving:					
Bijhouden website	T				X
Bijhouden website	B				X
Externe communicatie	T			X	
Verzamelen gegevens emissie inventaris	T		X		
Opstellen CO ₂ footprint	T			X	
Opstellen emissie inventaris rapport	T			X	
Accorderen van emissie inventaris	B	X			
Uitvoeren review CO ₂ reductie systeem	T			X	
Bepalen CO ₂ reductie doelstellingen	T			X	
Accorderen van doelstellingen	B	X			
Bepalen CO ₂ reductie maatregelen	T	X			
Uitvoeren energie audit	T			X	
Up-to-date houden energiebeoordeling	T			X	
Voldoen aan eisen opdrachtgever inzake CO2	V	X			
Realiseren CO ₂ reductiedoelstellingen	V	X			
Voldoen aan ISO 14064-1	V			X	
Deelname aan sector initiatieven	V	X			
Uitvoeren onderzoek naar energiereductie	V			X	
Implementatie energiedoelstellingen	V			X	
Voldoende committent management	V	X			
Rapporteren aan management	B			X	

5. Invalshoek D

Het terugbrengen van CO₂-emissies gaat verder dan alleen onze eigen bedrijfsvoering. Samen met de sector en zelfs in onze keten kunnen verdere CO₂-reducerende maatregelen getroffen worden. Verkuil en Moree B.V. levert hieraan graag een actieve bijdrage door deel te nemen aan dergelijk sector- en keteninitiatieven en investeert in samenwerking, het delen van eigen kennis en daar waar mogelijk maken wij gebruik van kennis die elders is ontwikkeld.

Dit document beschrijft de lopende initiatieven waaraan wij deelnemen. Dat kan een door een ander bedrijf opgestart innovatieproject voor CO₂-reductie zijn, maar wij kunnen ook overwegen om een eigen initiatief te starten. Ook worden initiatieven ontplooid door brancheverenigingen of kennisinstututen. Wij hebben eerst een inventarisatie gemaakt van de mogelijke initiatieven die relevant kunnen zijn voor ons bedrijf. Deze initiatieven dienen in ieder geval in belangrijke mate verband te houden met onze projectenportefeuille. Vervolgens is een keuze gemaakt. Het gekozen initiatief, inclusief een korte omschrijving, de initiatiefnemers en de reductiedoelstellingen evenals de voortgang zijn in dit rapport beschreven.

A. ONDERZOEK SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN

Om inzicht te krijgen in bestaande initiatieven hebben wij websites van de op niveau 4 en 5 gecertificeerde bedrijven bezocht, door naar hun CO₂-Prestatieladder pagina te gaan en daar voor een sectorinitiatief te kiezen. Ook op de website van SKAO staan veel initiatieven verzameld. Daarnaast hebben wij gekeken naar de branchevereniging om na te gaan wat er in onze branche gebeurt aan initiatieven, mogelijk in samenwerking met opdrachtgevers.

Enkele relevante bestaande initiatieven zijn bekeken op:

- www.skao.nl
- www.cumela.nl
- www.nlco2neutraal.nl
- www.duurzaammb.nl
- www.duurzameleverancier.nl

In dit hoofdstuk wordt aangetoond dat Verkuil en Moree B.V. op de hoogte is van sector en/of keteninitiatieven op het gebied van CO₂-reductie die in belangrijke mate verband houden met de projectenportefeuille.

Enkele relevante bestaande initiatieven zijn:

- Toepassen innoverende processen en producten
Innovatieve werkmethode die de belasting voor mens en milieu zo veel mogelijk beperken en een duidelijke bijdrage leveren aan milieudoelstellingen.
- Het nieuwe rijden
Het Nieuwe Rijden is een initiatief om het brandstofverbruik te reduceren en zodoende de CO₂-uitstoot.
- Duurzaam inkopen overheid
Dit initiatief zien wij ook terug bij grotere opdrachtgevers, zoals waterschappen e.d.. Deze stellen vaker eisen dat haar aannemers gecertificeerd zijn op het gebied van duurzaamheid zoals FSC hout of CO₂-Prestatieladder.

- Brandstofbesparing
Reductie van het brandstofverbruik en daarmee ook de CO₂-productie door gebruik van speciale brandstof. Brandstofbesparing met Eco2Fuel diesel - Initiatief “Duurzaam inkopen en gezamenlijk duurzamer opereren middels het gebruik van Eco2Fuel Diesel”.
- Brandstofbesparing Hoefnagel
Reductie van brandstofverbruik door gezamenlijk met de dieselleverancier (Hoefnagel) gebruik te maken van een toevoeging in de brandstof (XMile)
- Blauwzaam.nl
BlauwZaam is meer dan maatschappelijk verantwoord ondernemen. BlauwZaam is een initiatief ontwikkeld door ondernemers die zich bewust zijn van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Gestart in de regio Alblasserwaard / Vijfheerenlanden bestond bij een aantal ondernemers de behoefte aan kennis en deling daarvan over MVO, daarmee de beeldvorming over MVO bij te stellen en daar daadwerkelijk iets mee doen: innoveren en verbeteren van de rentabiliteit.
- “Sturen op CO₂” (Cumela Nederland)
Cumela Nederland organiseert “Sturen op CO₂”: twee bijeenkomsten per jaar waarbij de deelnemers uitgebreid informatie met elkaar uitwisselen, studiemateriaal inzake CO₂-reductie ontvangen en gratis toegang hebben tot een speciaal telefonisch spreekuur over het thema. Tevens worden de onderwerpen dusdanig gekozen dat ook de invalshoeken A, B en C van de norm aan bod komen.

B. INITIATIEVEN BESPROKEN IN MANAGEMENT

Het onderzoek naar de verschillende initiatieven is begin 2016 besproken in het managementteam. Tijdens dit overleg is de keuze gemaakt om actief deel te nemen aan het volgende initiatieven:

- Blauwzaam
- Reductie diesel (Hoefnagel)
- Depot

In 2019 is hieraan toegevoegd Nederland CO₂ neutraal.

Naast de bestaande aandachtspunten zal in ieder geval worden toegespitst op mogelijkheden van brandstofbesparing, omdat dit de kern van de meest materiële emissies vormt. Naast bovengenoemde websites is ook de CO₂-reductie initiatieven van onze brancheorganisatie bekeken via: www.vhg.nl. Voor de aantoonbaarheid om op de hoogte te blijven van mogelijke initiatieven volgens 1.D.1/1.D.2 wordt dit tevens besproken met directie en zullen vervolgacties worden gepland.

C. KEUZE VOOR ACTIEVE DEELNAME

Er is voor het initiatief ‘Blauwzaam’ gekozen omdat dit in belangrijke mate verband houdt met onze projectenportefeuille en meest materiële emissies en omdat dit initiatief regionaal georiënteerd is. Begin 2016 heeft de organisatie zich opgegeven om aan te haken bij het initiatief Blauwzaam. Het betreft een lidmaatschap en bezoeken aan de kennissessies over brandstofbesparing. In 2019 is men tevens aangehaakt bij het initiatief Nederland CO₂ neutraal. Ook dit initiatief heeft in belangrijke mate verband met de projectenportefeuille en de meest materiële emissies.

D. TOELICHTING INITIATIEF BLAUWZAAM

Dit hoofdstuk beschrijft de actieve deelname aan het aftasten van de initiatief gezamenlijk duurzamer opereren van het gebruik van de meest materiële emissie - Diesel”.

Deze actieve deelname is conform eisen van het handboek / de norm van de CO₂-Prestatieladder 3.0.

E. DEELNAME PROJECT 'REDUCTIE CO2'

Duurzaamheid krijgt steeds meer aandacht in onze maatschappij. Dit zien wij ook terug bij onze opdrachtgevers. Steeds vaker zal er gevraagd worden naar de CO₂- uitstoot van onze organisatie. Dit wordt gedaan doormiddel van de CO₂- Prestatieladder. Met deze CO₂-Prestatieladder worden bedrijven uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te verminderen. Meedoen aan een initiatief groep met aftasting van gezamenlijke reductiezaken, wil Verkuil en Moree B.V. haar reductiedoelstellingen behalen en haar certificatie op niveau 5 van de CO₂-Prestatieladder behalen en behouden.

Binnen het initiatief Nederland CO₂ neutraal is met aangesloten bij een werkgroep met sectorgenoten.

F. DOELSTELLING VAN DE INITIATIEVEN

De hoofddoelstelling is om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te reduceren.

G. REDEN / AANLEIDING ACTIEVE DEELNAME

De voornaamste reden/aanleiding tot actieve deelname aan dit initiatief dat Verkuil en Moree B.V. niet in de toekomst uitgesloten wilt worden bij aanbestedingen. Tevens leidt deelname aan dit initiatief er toe dat wij onze eigen CO₂-uitstoot kennen en dit willen reduceren. Dit met als resultaat een duurzamere organisatie. Meedoen aan een initiatief groep met aftasting van gezamenlijke reductiezaken, wil de organisatie haar reductiedoelstellingen behalen en haar certificatie op niveau 5 van de CO₂-Prestatieladder behalen en behouden.

H. ROL VERKUIL & MOREE

De rol van Verkuil en Moree B.V. hierin is dat wij onze reductiedoelstelling behalen en de certificatie op de CO₂-Prestatieladder continueren. Wij willen hiermee blijvend aantonen duurzaam te ondernemen.

I. ACTIVITEITEN BINNEN DEZE ROL

De eisen die behoren bij het certificatie opvolgproces van niveau 5 op de CO₂-Prestatieladder. Het bezoeken en opvolgen van de bijeenkomsten van Blauwzaam. Daarnaast het afnemen van brandstof van de leverancier Hoefnagel met daarin een brandstofbesparende toevoeging XMile.

J. WAT IS HET VOORDEEL VOOR VERKUIL & MOREE?

Met deelname aan dit initiatief kan Verkuil en Moree B.V. voldoen aan de eisen, haar reductiedoelstellingen behalen en in de toekomst haar voordeel behalen op het gebied van EMVI scores bij aanbestedingen. Daarnaast heeft dit initiatief als gevolg dat wij onze CO₂-uitstoot kennen en deze willen reduceren om vervolgens een duurzamere onderneming te worden.

K. BUDGET

Voorlopig is een budget bepaald op € 250,- voor de geplande activiteiten. Gedurende de voortgang van het initiatief kan dit worden bijgesteld. Deze € 250,- wordt besteed aan de jaarlijkse contributie aan Blauwzaam en de kosten voor de deelname aan bijeenkomsten van Stichting Nederland CO₂ Neutraal.

L. BETREFFENDE EISEN

De invalshoek D "Deelname aan initiatieven" dient te voldoen aan de eisen conform niveau 5 op de CO₂-Prestatieladder 3.0. Een eis die hierbij behoort betreft eis 3.D.1 "Actieve deelname aan minimaal één sector of keten initiatief op het gebied van CO₂-reductie". Om dit aan te tonen dient er een actieve deelname te

zijn door middel van aantoonbare deelname in werkgroepen, het publieke uitdragen van het initiatief en/of het aanleveren van informatie aan het initiatief.

Hieronder volgt een overzicht van de hiervoor genoemde initiatieven met een beschrijving van de bijbehorende aspecten.

Initiatief	Deelname werkgroep	Publiekelijk uitgedragen	Informatie aanleveren
Blauwzaam	Voor dit initiatief is er deelname in een kennissessie mogelijk. Kennisoverdracht gebeurt via de bijeenkomsten.	De actieve deelname aan dit initiatief willen wij bekend maken door het te vermelden op onze website	Informatie is beschikbaar en zal wanneer beschikbaar op de website worden geplaatst.
Hoefnagel	In samenwerking met Hoefnagel wordt de CO ₂ -uitstoot van ons dieselverbruik teruggedrongen doordat wij XMile als toevoeging gebruiken.	De actieve deelname aan dit initiatief willen wij bekend maken door het te vermelden op onze website	Informatie is beschikbaar en zal wanneer beschikbaar op de website worden geplaatst.
Depots	Verkuil & Moree is initiatiefnemer om binnen de gemeenten waarin wij werkzaam zijn in samenwerking met particuliere organisaties een depot in te richten.	De actieve deelname aan dit initiatief willen wij bekend maken door het te vermelden op onze website	Informatie is beschikbaar en zal wanneer beschikbaar op de website worden geplaatst.
Nederland CO ₂ neutraal	Voor dit initiatief is deelname in kennissessies mogelijk. Kennisoverdracht gebeurt via de bijeenkomsten.	De actieve deelname aan dit initiatief willen wij bekend maken door het te vermelden op onze website	Informatie is beschikbaar en zal wanneer beschikbaar op de website worden geplaatst.

M. VOORTGANG INITIATIEVEN

Verkuil & Moree is nu 4 jaar deelnemer van Blauwzaam. Wanneer we de deelname aan dit initiatief evalueren, blijkt dat onze doelstelling onvoldoende is behaald. In het begin van onze deelname is er één kennissessie georganiseerd over terugdringen van de CO₂-uitstoot. Daarna zijn er weinig activiteiten georganiseerd die onze doelstelling ondersteunde.

Om bovenstaande reden, hebben wij in 2016 samen met twee opdrachtgevers afzonderlijk (gemeente Lansingerland en gemeente Houten) een gezamenlijk initiatief gestart om de CO₂-uitstoot terug te dringen door middel van het inrichten van een depot om materieel te stallen en om afvalstromen efficiënt af te voeren.

In de gemeente Lansingerland is een samenwerking gestart tussen Verkuil & Moree en Van der Spek Loonbedrijf met als derde partij gemeente Lansingerland die wordt geïnformeerd over de samenwerking. In de gemeente Houten is een samenwerking gestart tussen Verkuil & Moree en de Dierenkliniek met als derde partij gemeente Houten die wordt geïnformeerd over de samenwerking. In 2019 is het initiatief Nederland CO₂-neutraal toegevoegd.

N. GEREALISEERDE DOELSTELLINGEN

In 2014 t/m heden is er door de samenwerking tussen Verkuil & Moree en Hoefnagel op alle getankte diesel met XMile 5-8% CO₂- uitstoot gerealiseerd. Dit resulteert in een besparing van **5.467 kg CO₂ tot 8.747 kg CO₂** in het jaar 2019.

In 2016 heeft het initiatief om gezamenlijk een depot in te richten significant bijgedragen aan de doelstelling die door ons is opgesteld. Door het inrichten van de depots in Lansingerland en Houten is in 2019 ca. **24.500 kg CO₂** bespaart.

O. CONTINUERING INITIATIEVEN

Begin 2017 heeft Verkuil & Moree besloten dat de medewerkers de bedrijfsbussen meenemen naar huis. Hierdoor tanken de medewerkers niet meer op de bedrijfslocatie. Om de besparing van XMile te blijven behouden, zijn de medewerkers geïnstrueerd om wanneer enigszins mogelijk de benodigde diesel te tanken bij Hoefnagel in Nieuw - Lekkerland. Echter zal dit voor een aantal medewerkers die op afstand wonen niet rendabel zijn.

Het initiatief dat door Verkuil & Moree is gestart om depots dichtbij projectlocaties op te zetten, is in 2019 gecontinueerd. De depots in Lansingerland en Houten blijven bestaan. Daarnaast zijn er drie nieuwe depots gerealiseerd en zal onderzocht worden in hoeverre bestaande en nieuwe projectlocaties kunnen worden voorzien van een depot. Mogelijkheden hiervoor zijn de volgende projecten:

- 7007-7009 – Dordrecht (gerealiseerd)
- 7011 - Papendrecht

P. VOORTGANG BUDGETOVERZICHT

Voor de hiervoor genoemde initiatieven heeft Verkuil en Moree B.V. een budget vrijgemaakt.

Voor de initiatieven is een budget vrijgemaakt van € 6.200,-. Er zal voornamelijk kosten worden gemaakt op plaatsen van informatie op de website en interne communicatie (manuren) en het bezoeken / participeren in de bijeenkomsten van Blauwzaam en Nederland CO₂ neutraal. Lidmaatschap van Blauwzaam kost € 250,- per jaar en deelname van Nederland CO₂ neutraal kost 997,- per jaar.

Daarnaast is er € 3.600,- vrijgemaakt voor het betalen van de onkosten om gebruik te maken van het terrein van Loonbedrijf Van der Spek (gemeente Lansingerland). Daarnaast besteden medewerkers van Verkuil & Moree ca. 60 uur in een jaar (€ 2.100,-) om het terrein van de Dierenkliniek op orde te houden (gemeente Houten).

Q. GEREALISEERDE DOELSTELLINGEN

Zie eerder.

R. CONTINUERING INITIATIEVEN

Zie eerder.